

Rapport från Institutet för framtidsstudier:

Bland Rolexklockor och smutsiga trosor: om skattereduktioner och segmentering på den svenska hushållstjänstemarknaden

Anna Gavanoas

Ökad vit hushållstjänstesektor ersätter inte den svarta

Anna Gavanoas, Socialantropolog och Docent vid Institutet för Framtidsstudier, har i denna rapport utforskat konsekvenser av skattereduktioner (RUT-avdraget) för hushållstjänstesektorn. Med hjälp av en landsomfattande enkätundersökning diskuteras sammansättningen av den ”vita” hushållstjänstemarknaden, kundgrupper samt skattereduktionens effekter utifrån företagares perspektiv. Detta är en uppföljning av tidigare forskning om hushållstjänstearbetares erfarenheter på den informella marknaden.

Möjligheten att hushållstjänstemarknaden segmenteras, snarare än att en ”vit” (formell) marknad ersätter en ”svart” (informell) marknad är den bärande idén och genomgående resultaten i rapporten.

- **Trots att vi kan konstatera att antalet formella företag har ökat, behöver detta inte nödvändigtvis betyda att antalet informella aktörer har minskat i motsvarande omfattning, eller att samverkan mellan formella och informella aktörer upphört,** säger Anna Gavanoas.

Enkätunderlaget gör gällande att för en del köpare av hushållstjänster är priset för tjänsten oviktigt, det är kunder som vill och har råd att prioritera ”vita” tjänster. Men det framkommer också att det finns en grupp köpare som inte anser sig vilja eller kunna prioritera ”vita” tjänster trots subventioner. Bland dessa köpare kan också finnas ett önskemål om en flexibilitet som delvis lättare kan besvaras av aktörer som inte har tillgång till trygga villkor på den formella delen av arbetsmarknaden.

- **Aktörer som är oetablerade eller saknar tillträde till den formella delen av arbetsmarknaden är mer utsatta, vilket i större utsträckning kan tvinga dem att tillmötesgå krav från köpare. Det finns skillnader mellan anställda på etablerade storföretag och oetablerade egenföretagares möjligheter att neka besvärliga kunder, och att tacka nej till att ställa upp gratis på ”extra” arbete,** säger Anna Gavanoas.

Enligt Skatteverkets nya rapport har de nya kunderna till största delen (65 procent) inte tidigare köpt hushållstjänster vare sig ”svart” eller ”vitt”: efterfrågan har uppstått i och med lägre priser, nya prioriteringar, vanor och ”behov” i hushållen.

För mer information kontakta:

Anna Gavanoas, Institutet för Framtidsstudier, 08-402 12 50, anna.gavanoas@framtidsstudier.se

Hanna Zetterberg Struwe, kommunikationsansvarig Institutet för Framtidsstudier

08 – 402 12 13 eller hanna.zetterberg_struwe@framtidsstudier.se

Rapporten har skrivits i samarbete med Alexander Darin Mattsson (praktikant vid Institutet för Framtidsstudier), och kan laddas ner från www.framtidsstudier.se

Institutet för Framtidsstudier, Tel: 08-402 12 00, E-post: info@framtidsstudier.se